

Отже, грошово-кредитна політика завдяки своїм потенційним можливостям може бути дуже ефективною. Однак відсутність можливостей у владних органів визначати і контролювати монетарну сферу у багатьох випадках змушує використовувати більш контрольований інструментарій регулювання економіки.

Висновки. За даними дослідження стверджуємо, що грошово-кредитна політика у сучасних умовах відійшла від чіткої концептуальної лінії і надає перевагу можливості досягнення конкретних цільових орієнтирів, пов'язаних із завданнями, які мають бути виконані на певному етапі її реалізації. Це призводить до відсутності єдиних поглядів в економічній теорії щодо ролі та місця грошово-кредитної політики. Практична реалізація монетарної політики буде предметом нашого подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Національного банку України: Закон України від 19.10.2021 р. № 1811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> (дата звернення 19.04.2024).
2. Дзюблюк О. В. Зростання ролі грошово-кредитної політики у регулюванні економічних процесів в умовах пандемічної кризи. *Банківська справа*. 2021. № 1. С. 3–26.
3. Ковальова Т. М. Складові фінансово-економічної політики держави. *Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства. Сучасний дискурс*. Матеріали IV Міжнародної наукової конференції (1 липня 2022 р., м. Вінниця). Вінниця, 2022. С. 78.

Юрчишена Л. В.

канд. екон. наук, доцент,
завідувач кафедри фінансів і банківської справи
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Сивак Р. Ю.

магістрант (здобувач вищої освіти)
ОП «Цифрові фінанси»
Донецького національного університету імені Василя Стуса

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ РОБОЧОГО КАПІТАЛУ

Вступ. У сучасному світі питання фінансування робочого капіталу стає все більш актуальним у контексті бізнесу та економіки. Робочий капітал визначає ефективність функціонування підприємств – від їх здатності забезпечити потрібні ресурси для повсякденних операцій до успішності їх діяльності.

Мета роботи. Метою цієї тези є проведення комплексного аналізу джерел фінансування робочого капіталу з метою виявлення їх впливу на фінансову стабільність та ефективність функціонування підприємств. Вона спрямована на розкриття сутності різних джерел фінансування, їх переваг та обмежень у контексті забезпечення ліквідності та оптимізації робочого капіталу.

Основна частина. Фінансування оборотного капіталу є основою бізнес-операцій та стимулом у повсякденній діяльності. Фінансування оборотного капіталу – це важливе вливання коштів, яке дає можливість підприємствам безперебійно виконувати повсякденні операції. На відміну від довгострокових інвестицій, це фінансування спрямоване на забезпечення постійного потоку капіталу для покриття поточних витрат і ефективного управління грошовими потоками. Фінансування робочого капіталу діє як стабілізатор для бізнесу, усуваючи розриви між доходами та витратами, підтримуючи стабільність і сприяючи зростанню. Залучення фінансування оборотного капіталу дає змогу підприємствам справлятися зі складними операційними процесами, забезпечуючи безперебійне функціонування їх основної діяльності [1].

Традиційно розрізняють джерела фінансування на короткострокові та довгострокові. **До короткострокових джерел фінансування належать:**

– Товарний кредит. Це передбачає отримання товарів або послуг від постачальників і відстрочку платежу на певний період, зазвичай від 30 до 90 днів. Торговий кредит дає змогу підприємствам підтримувати грошовий потік, одночасно задовольняючи негайні операційні потреби.

– Банківський овердрафт. Він слугує гнучким джерелом оборотного капіталу, допомагаючи покривати касові розриви.

– Короткострокові позики. Ці позики забезпечують вливання капіталу для виконання короткострокових зобов'язань і фінансування важливих проєктів.

– Факторинг. Факторинг прискорює грошові потоки та зменшує тягар очікування оплати клієнтами.

– Управління запасами. Забезпечує оптимальний обсяг запасів, необхідний для безперервної діяльності підприємства. Уникаючи надмірних запасів, підприємства можуть звільнити капітал, який інакше був би пов'язаний з надлишковими запасами [2].

Довгострокові джерела фінансування робочого капіталу:

– Акціонерний капітал. Залучення коштів шляхом викупу акцій.

– Довгострокові позики. Позики з тривалим періодом погашення, які часто використовуються для фінансування масштабних проєктів або капітальних інвестицій.

– Облігації. Боргові інструменти з фіксованим відсотком, що випускаються компаніями для інвесторів.

Додатково класифікують джерела фінансування на внутрішні та зовнішні. Така класифікація відбувається з огляду на вартість ресурсів. Помилково вважати, що внутрішні ресурси безкоштовні, проте вони зазвичай дешевші в користуванні, ніж зовнішні джерела.

До внутрішніх джерел фінансування належать:

- нерозподілений прибуток;
- накопичена амортизація;
- акумульовані резерви;
- непогашенні витрати;
- внески власників;
- загалом оптимізація та автоматизація внутрішніх бізнес-процесів, яка в перспективі може призвести до вивільнення коштів.

До зовнішніх джерел фінансування належать:

- банківські позики;
- торгові кредити;
- випуск облігацій;
- авансові платежі від покупців;
- факторинг;
- цінні папери.

Залучення додаткових оборотних коштів – це найкращий варіант, якщо ви бажаєте покрити свої операційні витрати, задовольнити короткострокові фінансові потреби свого бізнесу або просто отримати додатковий стимул для стабілізації грошового потоку. Проте вибір того чи іншого джерела має характерні можливості та загрози.

Короткострокові джерела фінансування – це чудовий варіант залучення коштів для повсякденної діяльності. Проте часто вартість таких ресурсів вища, на відміну від довгострокових джерел фінансування. Вибір короткострокових джерел характеризується швидким доступом до коштів та гнучкістю їх використання. Додатково використання такого типу джерел – це можливість покращення кредитного рейтингу і водночас загроза ускладнення доступу до таких джерел фінансування в майбутньому.

Використання довгострокових джерел в умовах ефективного менеджменту – це можливість якісного стрибку в розвитку, що характеризується підвищенням капіталізації та стратегічного росту підприємства. Це дає змогу будувати стратегію діяльності в умовах стабільного забезпечення коштами, проте вимагає додаткового планування платіжної дисципліни. Вартість залучення таких коштів дещо нижча, ніж вартість короткострокових джерел. Проте кумулятивно це значний тягар для підприємства [3].

Висновки. Розуміння та ефективне використання різноманітних джерел фінансування оборотного капіталу має першочергове значення для успіху бізнесу. Збалансовуючи короткострокові та довгострокові джерела на основі конкретних потреб і динаміки галузі, підприємства можуть підвищити фінансову гнучкість і

позиціонувати себе для досягнення довгострокового успіху. Шлях до стійкого успіху починається з тонкого розуміння джерел оборотного капіталу та їх стратегічного використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Satish B. M., Rangarajan C. Working capital management and control. New Delhi: New Age International, 2003. 439 p.
2. Sources of Working Capital. Financial Lifelines for Business Success. *Linkedin*. 2024. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/sources-working-capital-financial-lifelines-business-success-pandit-pczgf> (дата звернення: 21.04.2024).
3. Pros and Cons of Working Capital Loans. *Electronica Finance Limited*. 2023. URL: <https://www.electronicafinance.com/blog/pros-and-cons-of-working-capital-loans/> (дата звернення: 21.04.2024).

Шевцова О. Й.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Вступ. Розвиток економіки країни забезпечується безперервним функціонуванням її фінансової інфраструктури. Фінансова інфраструктура охоплює всі фінансові інститути, ринки, інструменти та системи, які наповнюють фінансові ринки відповідними потоками грошових та інших фінансових активів. Вона включає банки, страхові компанії, фондові біржі, ринки грошових і капіталовкладень, фінансових посередників, платіжні системи, розрахунково-клірингові системи, регуляторні органи та інші фінансові установи й інструменти. Велика кількість різноманітних елементів фінансової інфраструктури потребує оцінки їх взаємодії та впливу на результати діяльності.

Мета роботи – на основі виявлення специфіки взаємодії між окремими сегментами фінансової інфраструктури економіки країни виявити сильні сторони цих процесів, а також можливості їх розвитку.

Основна частина. У межах фінансової інфраструктури розглянемо декілька її сегментів, які становлять сьогодні достатньо сформовані ринки, а саме ринок банківських послуг, фондовий ринок та ринок страхування. Певною мірою можливий розгляд і сектору небанківських фінансово-кредитних установ, але він є ще недостатньо розвиненим. Це може обмежити доступ до широкого спектру фінансових послуг для малих та середніх підприємств (МСП), які часто не мають можливостей отримати кредит у банківській системі. Також це може ускладнити доступ до фінансових послуг для населення, особливо в сільських та віддалених районах. Поки що вони не є достатньо фінансово стійкими, хоча стратегія Національ-